

Krzysztof Kamalski
Adwokat
Kancelaria Adwokacka
ul. Nowy Świat 41A lok. 88
00-042 Warszawa
tel. 607 042 155

1

Warszawa, dnia 3 marca 2020 r.

- ODPIS -

**Trybunał Konstytucyjny
Rzeczypospolitej Polskiej**

sygn. akt SK 24/19

Skarżąca: K N

Pesel:

zastąpiona przez umocowanego przedstawiciela,
adwokata Krzysztofa Kamalskiego, Kancelaria Adwokacka,
00-042 Warszawa, ul. Nowy Świat 41A lok. 88

Stanowisko końcowe skarżącej

na posiedzenie niejawne Trybunału Konstytucyjnego w dniu 25 marca 2020 r.

Jako umocowany przedstawiciel skarżącej, w związku z zarządzeniem rozpoznania jej skargi konstytucyjnej na posiedzeniu niejawnym uprzejmie proszę o przyjęcie i rozpatrzenie na tym posiedzeniu jej stanowiska końcowego, formułowanego w niniejszym piśmie.

I Skarżąca podtrzymuje skargę konstytucyjną złożoną w dniu 13 kwietnia 2017 r. z jej wnioskami i argumentacją, a także dodatkową argumentacją przedstawioną w uzupełniających wnioskach skarżącej z dnia 13 lipca i 27 sierpnia 2018 r.

II W odniesieniu do stanowiska **Krajowej Rady Notarialnej** przedstawionego w piśmie z dnia 17 lipca 2019 r. skarżący wskazuje, że jego trafnym spostrzeżeniem, poczynionym na str. 6-7, jest zwrócenie uwagi na omyłkę pisarską popełnioną w uzasadnieniu skargi konstytucyjnej, na jej str. 5, gdzie przytaczając treść zdania ostatniego § 1 uchwały Krajowej Rady Notarialnej Nr VII/48/2009 omyłkowo wskazano, że jest ono zawarte w jej § 1 pkt 1 zdanie ostatnie, podczas gdy w rzeczywistości jest ostatnim zdaniem § 1 tej uchwały.

W związku tym **prostuję omyłki** popełnione w **uzasadnieniu** skargi konstytucyjnej, **na str. 5**, w akapicie pierwszym, trzecim i czwartym, **zastępując omyłkowe sformułowania** „... § 1 pkt 1 zdanie ostatnie ...” **prawidłowymi o treści** „... § 1 zdanie ostatnie ...”
Za te omyłki przepraszam.

Nie ma jednak racji Krajowa Rada Notarialna utrzymując na str. 7 stanowiska, że omawiane zdanie jest zawarte jako ostatnie w § 1 pkt 2 wskazanej uchwały. To zdanie jest na pewno ostatnim zdaniem § 1, ale zostało wyróżnione jako odrębne od punktu 2 tego paragrafu, co jest widoczne w tekście tej uchwały.

Żądanie sformułowane w *petitum* skargi konstytucyjnej **nie zawiera omyłki.**

Argumentacja merytoryczna przedstawiona przez Krajową Radę Notarialną w jej stanowisku jest nietrafna. Błędne jest odwoływanie się przez nią do rozstrzygnięć Trybunału Konstytucyjnego odnoszących się do aplikacji adwokackiej, ponieważ ta jest inaczej zorganizowana niż aplikacja notarialna. Dla przykładu, aplikant adwokacki w przypadku niezłożenia kolokwium ma możliwość powtórzenia roku szkoleniowego, którego nie zaliczył, natomiast w przypadku aplikacji notarialnej takiej możliwości nie ma.

Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2005 r. w sprawie organizacji aplikacji notarialnej (Dz.U. Nr 258, poz. 2169) upoważniając w § 13 rady izb notarialnych do przeprowadzania kolokwium i sprawdzianów nie upoważniło ich do odmówienia aplikantom, którzy ich nie złożyli wydania zaświadczenia o odbyciu aplikacji, bo taka sankcja byłaby niezgodna z prawem. Wszakże w myśl art. 74 ustawy – Prawo o notariacie jedynym egzaminem o charakterze kwalifikującym, bądź dyskwalifikującym aplikanta, który aplikację odbył, jako kandydata na notariusza jest egzamin notarialny.

Krajowa Rada Notarialna nie zastosowała jednak takiej wykładni wskazanych aktów normatywnych, jak przedstawiona w piśmie Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości z dnia 4 września 2012 r. (MS-MK-623-1-12), przywołanym na str. 7 skargi konstytucyjnej, i odmówiła skarżącej wydania zaświadczenia o odbyciu aplikacji notarialnej.

Ponieważ zarówno Krajowa Rada Notarialna, jak i Naczelny Sąd Administracyjny wyklądały ustawę – Prawo o notariacie w sposób błędny, to prawodawca zdecydował się na interwencję i w art. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 1443) zwolnił osoby, które nie uzyskały zaświadczenia o odbyciu aplikacji notarialnej, ale złożyły egzamin notarialny, z obowiązku odbycia aplikacji.

W uzasadnieniu projektu tej ustawy (druk nr 2731 Sejmu VIII Kadencji) i w toku pracach Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka Sejmu w dniu 19 lipca 2018 r. wskazywano, że kolokwium nie było obligatoryjnym elementem aplikacji notarialnej, a jego złożenia z wynikiem pozytywnym nie przewidywały przepisy wskazanej ustawy. Omówiono to w uzupełniających wnioskach skarżącej z dnia 13 lipca i 27 sierpnia 2019 r.

III W odniesieniu do stanowiska **Prokuratora Generalnego** przedstawionego w piśmie z dnia 23 grudnia 2019 r. skarżąca wnosi o uznanie go za nietrafne.

Wszakże art. 79 ust. 1 Konstytucji RP uprawnia do złożenia skargi konstytucyjnej co do każdego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o wolnościach lub prawach określonych w Konstytucji. Uchwała Krajowej Rady Notarialnej Nr VII/48/2009 jest zaś aktem normatywnym.

Można się odwołać do stanowiska P. Winczorka, Komentarz do Konstytucji RP, Warszawa 2008, tezy do art. 79, str. 187, gdzie wskazał, że „*Rozumienie aktu normatywnego jest tu szerokie; może dotyczyć aktów normatywnych prawa miejscowego i niekoniecznie musi odnosić się do aktu umieszczonego w konstytucyjnym katalogu źródeł prawa ...*”

Taka wykładnia art. 79 ust. 1 Konstytucji RP była też prezentowana w orzeczeniach Trybunału Konstytucyjnego relacjonowanych np. w artykule M. Zubika, pt. Akt normatywny jako przedmiot kontroli Trybunału Konstytucyjnego, w: Gdańskie Studia Prawnicze, tom XXXI, 2014 r., str. 731-744.

Niezasadny jest pogląd Prokuratora Generalnego ze str. 11 *in fine* jego stanowiska, iż „... niniejsza skarga konstytucyjna mogłaby podlegać kognicji Trybunału Konstytucyjnego, gdyby Skarżąca zakwestionowała „złożoną normę ustawową”, na którą składałyby się postanowienia uchwały KRN z 2009 r. oraz przepisy ustawy – Prawo o Notariacie.”

Norma art. 79 ust. 1 Konstytucji RP jest jednoznaczna stanowiąc, że przedmiotem kontroli konstytucyjności w tym trybie może być każdy akt normatywny, na podstawie którego orzeczono o prawach lub wolnościach określonych w Konstytucji. W sprawie skarżącej nie ma więc potrzeby budowania takich złożonych konstrukcji, jakie proponuje Prokurator Generalny.

Umocowany przedstawiciel

Krzysztof Kamalski

adwokat

W załączeniu:

- 4 odpisy pisma;